

Regeringens proposition

2002/03:58

Svenskt deltagande i Förenta nationernas fredsoperation
i Demokratiska republiken Kongo

Prop.
2002/03:58

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 13 mars 2003

Göran Persson

Anna Lindh
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen redogör regeringen för utvecklingen i Demokratiska republiken Kongo (DR Kongo), Förenta nationernas fredsoperation i DR Kongo (MONUC), dess verksamhet och förutsättningar samt förberedelserna kring ett svenskt deltagande med en flygfältsenhet i operationen. Regeringen föreslår att riksdagen medger att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 90 personer till förfogande för deltagande i MONUC i 12 månader under åren 2003–2004.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Bakgrund – utvecklingen i Demokratiska republiken Kongo.....	5
4	Svenska humanitära och andra insatser	7
5	FN:s fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo, MONUC ...	8
6	Rättsliga frågor	9
7	Regeringens överväganden	11
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 mars 2003.....	13

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen medger att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 90 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo i 12 månader under åren 2003–2004.

2 Ärendet och dess beredning

Förenta nationernas (FN) fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo (MONUC), inrättades i november 1999. Den 4 december 2002 antog säkerhetsrådet resolution 1445 som beslutade om en utökning av MONUC med ytterligare 3 200 personer till en styrka på 8 700 personer. Bakgrunden till utökningen av insatsen var det snabba och omfattande tillbakadragandet av utländska trupper under hösten 2002 och behovet att snabbt komma igång med arbetet att frivilligt avvärpa, demobilisera och repatriera (DD&R) väpnade grupper i framför allt de östra och nordöstra delarna av Demokratiska republiken Kongo (DR Kongo).

I den rapport från den 10 september 2002 som ligger till grund för säkerhetsrådets resolution, betonar generalsekreteraren att DD&R ställer höga krav på militär logistisk kapacitet och efterfrågar därför särskilt understödjande funktioner till huvudstyrkan, däribland militära flygfältsenheter med kapacitet inom bl.a. flygledning, meteorologi, trafikledning och lasthantering. Generalsekreteraren påpekar vidare att sådana grundläggande militära logistikförband tidigare har varit svåra att erhålla från medlemsländer. Sverige fick under hösten informellt en förfrågan från FN att bidra med en sådan enhet.

Regeringen gav den 12 december 2002 Försvarsmakten i uppdrag att genomföra en rekognosceringsresa till DR Kongo för att inhämta fördjupat beslutsunderlag inför ett eventuellt svenskt deltagande med en flygfältsenhet till MONUC och Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) har därefter kompletterat uppdraget med att anmoda Försvarsmakten att redovisa alternativa möjligheter för ett sådant svenskt bidrag.

Försvarsmakten förordade den 10 januari 2003 ett svenskt deltagande med en flygfältsenhet bestående av omkring 90 personer för drift av en flygplats i östra delarna av DR Kongo. Försvarsmakten bedömde att förbandet skulle kunna vara klart för transport till området fyra månader efter ett beslut om planering och rekrytering av personal till insatsen.

I avvaktan på en formell förfrågan från FN anvisade Försvarsdepartementet den 31 januari 2003 Försvarsmakten att planera och vidta förberedelser för en svensk insats med en flygfältsenhet bestående av omkring 90 personer som skall ansvara för drift och bemanning av ett flygfält i östra DR Kongo.

Den 18 februari 2003 överlämnade FN en formell förfrågan till Sverige att bidra med en flygfältsenhet till MONUC. Enligt förfrågan är inriktningen att flygfältsverksamheten skall bedrivas i området kring Kindu i östra DR Kongo och att förbandet skall vara klart för avresa till operationsområdet i månadsskiftet maj-juni 2003. Försvarsmakten planerar att en förtrupp skall avresa till området i månadsskiftet april-maj 2003.

3 Bakgrund – utvecklingen i Demokratiska republiken Kongo

Åren efter det att Fristaten Kongo 1960 blev självständig från kolonialmakten Belgien präglades av stor politisk oro med ett flertal rebell- och självständighetsrörelser som ofta verkade med direkt stöd från utländska regeringar. Genom en statskupp 1965 lyckades generalmajor Joseph Desiré Mobutu ta makten i landet, som 1971 kom att heta Zaire. Mobutus 32 år vid makten präglades av korruption, maktmissbruk och växande despotism. I slutet av 1996 inleddes ett väpnat uppror mot Mobutus korrupta regim som hade sin upprinnelse i de massiva flyktingströmmar in i östra delarna av Zaire som följde efter det att tutsi-dominerade *Rwandan Patriotic Front* (RPF) slog tillbaka mot de ansvariga för folkmordet och tog makten i Rwanda sommaren 1994. En stor del av flyktingarna var medlemmar av den besegrade rwandiska armén (ex-FAR) och hutu-milisen *interahamwe* som var ansvariga för folkmordet på omkring 800 000, huvudsakligen tutsier. Från flyktingläger i Zaire fortsatte dessa grupper att genomföra räder in i Rwanda. Mobutu vidtog inga kraftfulla åtgärder mot miliserna i flyktinglägren som snarast utnyttjade situationen till att destabilisera Rwanda. Det som började som en rörelse för att garantera säkerheten till följd av flyktingströmmarna in i landet utvecklades snabbt till en rebellrörelse med sikte på att störta regeringen i Kinshasa. I maj 1997 intog rebellerna Kinshasa, under ledning av Laurent Kabila och med stöd av regeringarna i Rwanda och Uganda. Mobutu flydde landet och Laurent Kabila övertog makten i landet som utropades till Demokratiska republiken Kongo.

Hoppet om att Mobutu-regimen skulle ersättas av en mer demokratisk och ansvarsfull regering blev inte långlivat. Laurent Kabilas styrning var auktoritär och odemokratisk och relationerna med hans viktigaste allierade, Rwanda och Uganda, försämrades snabbt. Säkerhetsproblemen i östra DR Kongo kvarstod och i augusti 1998 gick Rwanda och Uganda ånyo in med militär trupp i DR Kongo för att i samarbete med lokala rebellgrupper försöka störta Kabila från makten. Rebellförsöket eskalerade snabbt till ett regelrätt krig vilket som mest kom att involvera åtta afrikanska länder, inklusive Angola, Zimbabwe och Namibia som skickade trupp för att stödja regeringen i Kinshasa. Parternas exploatering av DR Kongos naturresurser, bl.a. diamanter och mineraler, har sedan kommit att spela en central roll i konflikten och har bidragit till att förlänga den.

Den 10 juli 1999 undertecknades i Lusaka mellan DR Kongos regering och regeringarna för Angola, Namibia, Rwanda, Uganda och Zimbabwe ett avtal om eldupphör. De huvudsakliga rebellgrupperna i DR Kongo, *Mouvement pour la Libération du Congo* (MLC) och *Rassemblement Congolais pour la Démocratie* (RCD) undertecknade avtalet snart därefter. De tre centrala elementen i avtalet är överenskommelse om fullständigt tillbakadragande av alla utländska trupper från kongolesiskt territorium, avväpning och demobilisering av väpnade grupper (främst

ex-FAR och *interahamwe*) samt genomförandet av en inter-kongolesisk dialog mellan alla kongolesiska parter i konflikten, den politiska oppositionen och det civila samhället, i syfte att demokratisera landet. Parterna begärde också en fredsbevarande FN-styrka. De följande 18 månaderna efter undertecknandet skedde dock inga framsteg i fredsprocessen. Istället fortsatte stridigheterna.

I januari 2001 mördades Laurent Kabila och efterträddes som president av sin son, Joseph Kabila. Fredsprocessen fick nytt liv under dennes ledning. Regeringen i Kinshasa godkände utplaceringen av FN-trupp och parternas trupper drogs tillbaka från frontlinjen i enlighet med ett nytt gemensamt avtal.

Under 2002 har betydande framsteg gjorts i fredsprocessen. Den 30 juli undertecknades i Pretoria ett avtal mellan regeringen i Kinshasa och Rwanda om tillbakadragande av all rwandisk trupp från kongolesiskt territorium samt avväpning och demobilisering av ex-FAR och *interahamwe* i DR Kongo. Avtalet är ett försök att lösa två av de viktigaste utestående frågorna i Lusaka-avtalet och gav nytt momentum i fredsprocessen. Ett annat avtal undertecknades sedan den 6 september 2002 i Luanda mellan regeringen i Kinshasa och Uganda om tillbakadragande av ugandisk trupp från kongolesiskt territorium samt samarbete och normalisering av relationerna mellan länderna. Under hösten 2002 överraskade Rwanda många bedömare genom en omfattande truppreträtt från DR Kongo, vilken övervakades och verifierades av MONUC och Sydafrika i enlighet med avtalet. Även tillbakadragandet av styrkor från Uganda, Zimbabwe och Angola har fortsatt och verifierats under hösten 2002. Den 17 december 2002 slöts i Pretoria inom ramen för den inter-kongolesiska dialogen ett avtal om en övergångsregering som innebär att Joseph Kabila under en övergångsperiod på två år, att följas av demokratiska val, sitter kvar som president med fyra vicepresidenter från vardera regeringen, den politiska oppositionen och de två viktigaste rebellrörelserna, RCD-Goma och MLC.

Trots de viktiga framstegen kvarstår stora utmaningar för att uppnå fred och stabilitet i landet. Genomförandet av det politiska avtalet kräver god vilja och eftergifter av samtliga parter. Det tredje centrala elementet i Lusaka-avtalet, avväpning, demobilisering och repatriering av rwandisk milis, vars verksamhet i östra DR Kongo fortsatt utgöra ett säkerhetshot mot Rwanda, återstår att genomföras. Ett misslyckande med detta skulle kunna leda till förnyad militär konflikt med risk för att landet kastas in i en än djupare kris med allvarliga regionala effekter. I den nordöstra delen av landet, i Ituri-provinsen, pågår och fördjupas också en mer lokal men oroande konflikt med tydliga tecken på fortsatt inblandning av grannländerna.

Fortsatt starkt internationellt engagemang är nödvändigt för att föra den politiska processen framåt. Därtill krävs en stark FN-ledning och ett välfungerande MONUC som förmår axla den centrala roll som operationen har som stabiliserande faktor i DR Kongo. Detta är en viktig förutsättning för en effektiv DD&R-process.

4 Svenska humanitära och andra insatser

Svenska missionsorganisationer har varit verksamma i DR Kongo under mer än hundra år och är fortfarande aktiva med omfattande social verksamhet i Kivu, Bandundu, Kinshasa och Bas Kongo. Detta har bland annat satt sin prägel på många av dagens kongolesiska ledare som har fått sin utbildning i skolor som drivs av svenska missioner.

Mellan 1960–64 deltog Sverige i den FN-operation som upprättades för att återställa ordning och förhindra inbördeskrig efter att Katanga-provinsen förklarade sig självständig 1960. Som mest deltog Sverige med över 6 000 man.

Sverige har så länge den pågått varit starkt engagerat i fredsprocessen i DR Kongo, bland annat genom finansiellt stöd till parternas gemensamma militära övervakningskommission samt genom bidrag till den inter-kongolesiska dialogen. Alltsedan MONUC upprättades har Sverige bidragit med personal och för närvarande tjänstgör fem militärobservatörer och tre civilpoliser i operationen. Den svenska ambassadören Lena Sundh är sedan förra året generalsekreterarens biträdande representant i DR Kongo med ansvar för politiska och humanitära frågor, mänskliga rättigheter och gender-frågor. Genom Sida har Sverige hittills bidragit med 20 miljoner kronor till ett regionalt DD&R-program som samordnas av Världsbanken. FN-operationen har en nyckelroll i programmet genomförande.

Det svenska humanitära biståndet till DR Kongo som kanaliseras genom FN, internationella och svenska enskilda organisationer samt kyrkor uppgick under 2002 till cirka 90 miljoner kronor.

Behovet av humanitära insatser från det internationella samfundet förblir mycket stort under en överskådlig framtid. Enligt FN:s konsoliderade appell för DR Kongo uppgår hjälpbehovet för 2003 till omkring 270 miljoner USD. I Ituri-provinsen i nordöstra DR Kongo uppskattas en halv miljon människor vara på flykt undan stridigheter som fortfarande pågår mellan olika rebellfraktioner. På grund av det labila säkerhetsläget i de östra och nordöstra delarna av landet har hjälporganisationer endast mycket begränsat tillträde till drabbade områden. Vägar och flodtrafik har i det närmaste helt slagits ut på grund av bristande underhåll eller sabotage som resulterat i att de lokala ekonomierna på många håll har avstannat. Hjälparbetet är riskfyllt och komplicerat. En effektivt genomförd DD&R-process kan bidra till att skapa alternativ till fortsatta stridigheter och är en förutsättning för återgång till normala levnadsförhållanden i en säker och fredlig miljö.

5 FN:s fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo, MONUC

FN:s fredsoperation i DR Kongo, MONUC, upprättades genom säkerhetsrådets resolution 1279 i november 1999. Dess huvudsakliga uppgift var att övervaka avtalet om eldupphör som undertecknades i Lusaka i juli samma år. Till en början bestod operationen av 90 militära sambandsofficerare men säkerhetsrådet utökade i februari 2000 mandatet för styrkan till 5 537 personer, inklusive 500 militärobservatörer. FN-operationens utplacering förhindrades till en början av regeringen i Kinshasa och i början av 2001 var endast 200 militärobservatörer på plats. Utplacering av trupp inleddes först när Joseph Kabila kom till makten i januari 2001. I november 2002 uppgick den faktiska styrkan till cirka 4 200 personer, vilket låg under den då mandaterade nivån för insatsen.

Den 9 november 2001 gav säkerhetsrådet genom resolution 1376 stöd för inledandet av fas III i MONUC:s verksamhet, vilket innebar att MONUC steg-för-steg skall inleda arbetet med att bistå i DD&R av väpnade grupper samtidigt som de huvudsakliga uppgifterna enligt fas II, att utreda påstådda brott mot vapenvilan och övervaka tillbakadragandet av utländska trupper, skall fortsätta. På grund av det i vissa delar labila säkerhetsläget och bristande information från parterna om väpnade trupper har MONUC tidigare haft svårt att genomföra detta arbete i någon större utsträckning. Avtalen i Pretoria och Luanda mellan regeringen i Kinshasa och Rwanda respektive Uganda, samt det snabba tillbakadragandet av utländska trupper under hösten 2002 har dock skapat nya och bättre förutsättningar för DD&R.

Mot bakgrund av denna positiva utveckling beslutade säkerhetsrådet genom resolution 1445 den 3 december 2002 att öka styrkan för MONUC till 8 700 personer och förskjuta tyngdpunkten för verksamheten österut för att snabbt kunna bistå i frivillig DD&R. Planeringen av MONUC:s fortsatta arbete under fas III beskrivs i generalsekreterarens specialrapport från den 10 september 2002. Den militära komponenten kommer att ökas genom upprättande av en framåtriktad styrka som huvudsakligen skall bestå av två robusta insatsstyrkor omfattande vardera 1 700 personer. Dessa styrkor kommer att vara baserade i Kindu och Kisangani men ha kapacitet att förflytta sig till demobiliseringsorter i de östra delarna av landet för att svara för punktsäkerhet, stödja uppbyggnaden av demobiliseringsläger, förstöra vapen och ammunition som samlats in samt för viss minröjning. Den första insatsstyrkan kommer att bemannas av förband från Sydafrika och beräknas vara operativ i Kindu i slutet av april 2003. Den andra insatsstyrkan skall sättas upp först när generalsekreteraren rapporterat till säkerhetsrådet att mer kapacitet behövs för att hantera det samlade antalet personer som är föremål för DD&R.

Landets storlek och bristande infrastruktur gör MONUC starkt beroende av flygtransporter. Under genomförandet av DD&R kommer

behovet av flygtransporter att öka ytterligare både för att tillgodose interna behov vid utökningen av insatsen och för att möjliggöra transporter vid repatriering av avväpnade grupper. Utöver de mobila flygfältsenheter som kommer vara knutna till insatsstyrkorna har FN behov av ytterligare stationära flygfältsenheter som stöd för MONUC:s rörelsefrihet i östra delarna av landet. FN har tidigare haft svårt att erhålla sådana bidrag från medlemsländer och har istället varit tvungen att lösa uppgifterna genom civila kontrakt, vilket medfört förseningar och högre kostnader. Militära förband är dessutom att föredra eftersom de ger högre flexibilitet och tillgänglighet samt minskar risken för störningar i verksamheten.

Sverige har först under hand och sedan formellt den 18 februari 2003 fått förfrågan från FN om att bidra med flygfältskapacitet till MONUC.

Försvarsmakten redovisade den 10 januari 2003 alternativa möjligheter för ett svenskt bidrag och förordade en flygfältsenhet bestående av cirka 90 personer. Enheten förutsätts svara för flygledning, meteorologi, passagerarservice, säkerhetskontroll, trafikledning, lasthantering och brandbekämpning inom flygfältet. En sådan enhet bedömdes kunna vara redo för avresa till området fyra månader efter att beslut fattas om att vidta förberedelser och inleda rekrytering. Rekrytering av personal och anskaffning av material förutsätts i huvudsak kunna ske från Försvarsmaktens grundorganisation. Kostnaden för insatsen beräknas uppgå till cirka 200 miljoner kronor för en 12-månaders period.

För att kunna möta FN:s tidskrav för en insats anvisade Försvarsdepartementet den 31 januari 2003 Försvarsmakten att planera och vidta förberedelser för en svensk insats i enlighet med Försvarsmaktens förordande.

Enligt den formella förfrågan från FN är inriktningen att det svenska förbandet skall bemanna och ansvara för drift av ett flygfält i Kindu och vara klart för avresa till området i månadsskiftet maj–juni 2003. Sedan den 15 januari 2003 är Kindu stabsplats för den nya sektorn 5 som kommer att utgöra centrum för MONUC under inledningen av fas III. Enligt uppgifter från FN:s enhet för fredsbevarande operationer kommer ett kinesiskt fältsjukhus och ett ingenjörförband också att vara placerat där. Definitivt besked om grupperingsplats för den svenska enheten väntas inom kort.

Försvarsmakten genomförde under perioden 22 februari–1 mars 2003 en rekognosceringsresa till DR Kongo med besök hos MONUC. Besöket bekräftade att insatsen kan genomföras av ett svenskt förband enligt planering.

6 Rättsliga frågor

Av 10 kap. 9 § regeringsformen framgår bl.a. att riksdagens medgivande krävs för att en svensk väpnad styrka skall kunna sändas till ett annat land om inte ett medgivande enligt lag eller skyldighet enligt en internationell överenskommelse som riksdagen godkänt föreligger.

Det förekommer att enheter ur Försvarsmakten sänds utomlands för att delta i internationellt arbete utan att det är fråga om en väpnad styrka i regeringsformens mening. Det är inte beväpning i sig som medför att en styrka skall ses som väpnad (jfr betänkande 1990/91:KU30, s. 60 och betänkandes bilaga A 17.3). I det aktuella fallet skall det svenska förbandet i princip inte ha väpnade uppgifter inom operationen. Styrkan kommer i första hand att vara beväpnad för att svara för självförsvar och skydd av egendom och materiel. Men med tanke på styrkans sammantagna storlek och sammansättning får emellertid det svenska bidraget betraktas som en väpnad styrka i regeringsformens mening.

Eftersom en skyldighet att delta i operationen, grundad på en internationell överenskommelse som riksdagen godkänt, inte föreligger i detta fall krävs riksdagens medgivande till insatsen om regeringens befogenhet att besluta om insatsen inte är medgiven i lag. Riksdagen har i två lagar bemyndigat regeringen att besluta om att sända svensk väpnad styrka utomlands. Lagen (1994:588) om utbildning för fredsfrämjande verksamhet är inte tillämplig i detta fall. Lagen (1992:1153) om väpnad styrka för tjänstgöring utomlands reglerar fall då en begäran om att ställa en väpnad styrka till förfogande för en fredsbevarande insats inkommit från FN eller från OSSE.

I förevarande fall har en formell förfrågan om svenskt deltagande i MONUC inkommit från FN. MONUC är en av de "nya" sorters FN-operationer med traditionella fredsbevarande uppgifter men som också har ett säkerhetsrådsmandat under FN-stadgans kapitel VII. Enligt säkerhetsrådets resolution 1291 har MONUC med åberopande av kapitel VII rätt att, inom de områden där dess infanteribataljoner finns grupperade, vidta nödvändiga åtgärder för att skydda civila under överhängande hot om fysiskt våld ("*under imminent threat of physical violence*"). Mandatet att skydda civila går utanför den traditionella självförsvarsrätten för en fredsbevarande operation. En försiktig tolkning av begreppet fredsbevarande verksamhet enligt lagen (1992:1153) om väpnad styrka för tjänstgöring utomlands medför att riksdagens medgivande till att sända väpnad styrka utomlands skall inhämtas när insatsen ifråga har ett våldsmandat under kapitel VII av FN-stadgan som går utöver fredsbevarande styrkors rätt till självförsvar.

Den svenska flygfältsenheten kommer vara placerad i östra delarna av landet i ett område där MONUC har mandat att använda militärt våld enligt kapitel VII i FN-stadgan. Trots att MONUC:s arbete med avväpning, demobilisering och reintegration fullt ut bygger på frivillighet, vilket säkerhetsrådet understrukit i den senaste resolutionen 1445, kan verksamheten i en extrem situation även innefatta skydd av civila, såsom beskrivits ovan, vilket skulle kunna betraktas som fredsframtvängande.

De närmare förutsättningarna för svenskt deltagande i MONUC kommer att regleras genom ett avtal (*Memorandum of Understanding*) mellan Sverige och FN som reglerar de interna förhållandena mellan Sverige och MONUC. Förhandlingar om ett sådant avtal kommer enligt planerna att påbörjas under första delen av mars i New York. Vidare kommer den rättsliga statusen för den svenska styrkans personal regleras

7 Regeringens överväganden

Regeringens förslag: Att riksdagen medger att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 90 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo i 12 månader under åren 2003–2004.

Skälen till regeringens förslag: Stora framsteg har under det senaste året skett i fredsprocessen i DR Kongo med fredsavtal mellan regeringen i DR Kongo och regeringarna i Rwanda och Uganda och efterföljande tillbakadragande av utländska trupper från kongolesiskt territorium. Därtill har den inter-kongolesiska dialogen resulterat i ett avtal om en övergångsregering som undertecknats av regeringen, oppositionen och de två viktigaste rebellgrupperna. Trots att stora politiska problem återstår att lösa och att säkerhetssituationen i de östra och nordöstra delarna fortfarande är allvarlig ser möjligheterna till en fredlig lösning av konflikten idag väsentligen bättre ut än tidigare. En sådan lösning är också av fundamental betydelse för fred, säkerhet och utveckling i hela regionen. Det är därför viktigt att det internationella trycket på parterna förblir högt så att processen kan fortsätta att utvecklas positivt och parterna uppmuntras att genomföra sina åtaganden. MONUC har en stabiliserande verkan i de östra delarna av landet och har en nyckelroll i genomförandet av DD&R. Men för att kunna axla denna viktiga roll måste operationen ges nödvändiga resurser.

FN har under de senaste åren haft svårare att få truppbidrag till sina fredsbevarande operationer i Afrika. Kritik har riktats mot att EU och andra västländer inte tar sitt ansvar och deltar på marken i FN-insatser utan att utvecklingsländer i största utsträckningen får stå för dessa truppbidrag. Det svenska bidraget till MONUC blir det första med militär trupp i operationen från något annat EU-land eller västland. Erbjudandet har mottagits mycket positivt av FN som också hoppas att det kan bidra till att få fler västländer att ställa upp med trupp i FN-insatser utanför den europeiska kontinenten. Regeringen bedömer att insatsen är ett viktigt bidrag för att stärka trovärdigheten för MONUC i detta kritiska läge i fredsprocessen.

Sverige har inte bidragit med trupp i FN:s fredsoperationer, men väl i FN-mandaterade operationer, sedan insatsen i UNPREDEP i Makedonien som avslutades i februari 1999. Regeringen bedömer därför att Sverige, genom att återigen bidra med trupp i en FN-ledd fredsoperation, sänder en tydlig signal om det starka svenska stödet för FN:s fredsbevarande verksamhet.

Insatsen ligger väl i linje med Sveriges omfattande engagemang i DR Kongo och svensk Afrikapolitik. Den bidrar också till att i handling omsätta det uttalade svenska engagemanget för hantering och förebyggande av afrikanska konflikter.

På grund av landets storlek och bristande infrastruktur är de logistiska utmaningarna för MONUC stora och operationen har tidigare haft svårt att få truppbidrag från medlemsländerna för nödvändig flygfältsverksamhet. Det är ett exempel på en kvalificerad insats som är nödvändig för att en operation snabbt skall bli operativ. Regeringen bedömer att den svenska flygfältsenheten är ett väl avvägt bidrag till en högt efterfrågad verksamhet inom operationen. Verksamheten under MONUC:s fas III förväntas pågå under 18 månader men FN välkomnar även truppbidrag för en period av 12 månader.

Regeringen beräknar att totalkostnaden för insatsen uppgår till cirka 200 miljoner kronor, varav cirka 120 miljoner kronor avser 2003 och cirka 80 miljoner kronor avser 2004. Utgifterna skall belasta sjätte utgiftsområdets anslag, 6:1, Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 mars 2003

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Winberg, Ulvskog, Lindh, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Lövdén, Ringholm, Bodström, Karlsson, J.O., Sommestad, Karlsson, H., Lund, Andnor, Johansson, Hallengren, Björklund.

Föredragande: statsrådet Lindh

Regeringen beslutar proposition 2002/03:58 Svenskt deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo